

Egna kommentarer

Enkäten avslutades med:

Tack för hjälpen!

Om du har några kommentarer, anteckna dem gärna på nästa sida!

Många utnyttjade denna möjlighet, i synnerhet kvinnor (se tabellen på sidan 8). Kommentarererna ger mycket intressant information om hur dagens kvinnor och män tänker runt frågor som har med barn att göra. De delar inte bara med sig av egna erfarenheter utan ofta också av hur personer i deras omgivning resonerar.

I bilaga 2 redovisas ett urval av dessa kommentarer för varje köns- och åldersgrupp för sig. Urvalet har gjorts på så sätt att det förhoppningsvis ska ge en någorlunda representativ bild av de synpunkter som kommit fram. I detta kapitel redovisas en sammanfattning av innehållet.

Kvinnor som har fått sitt första barn i 23 eller 26 års ålder är med dagens ögon sett – relativt unga mödrar. Man kan förmoda att de har en något sämre ekonomisk situation än de något äldre föräldrarna. Kommentarererna handlar i alla fall ofta om den dåliga ekonomiska situationen för småbarnsföräldrar. Hur svårt det är att ha råd att arbeta deltid. Många påpekar att de skulle vilja ha möjlighet att själva vara hemma med sina barn längre tid än vad dagens föräldraförsäkring tillåter. Många nämner att de skulle vilja vara hemma på heltid med sina barn och inte lämna barnen på dagis förrän de kommer upp i treårsåldern, ibland ändå senare.

Arbetsgivarnas krav och kvinnors underläge när det gäller möjligheter att kombinera yrkesliv och familjeliv nämns också.

Den här gruppen är väl den som minst av alla själva kan ha känt av de samhällsförändringar som ägde rum under 1990-talet, eftersom de var så unga under ”de goda åren” runt 1990. Ändå refererar de ofta till nedskärningar i bl.a. barnomsorg och skola som ett problem för småbarnsfamiljerna.

Kvinnor som fick sitt första barn i 29 års ålder, 1998, nämner också orsaker som liknar de som de yngre mammorna nämnde. Också taket i föräldraförsäkringen nämns som en hämmande faktor för att kvinnor och män ska kunna dela på föräldraledigheten. Det är väl troligt att det är vanligare att de som fått första barnet då kvinnan är 29 år har nått upp till inkomster, som ligger över ”taket” för föräldraförsäkringen.

De är också flera som reagerar på den stress, som de upplever att ”21-månadersregeln” skapar för föräldrarna.

Kvinnor, som fick sitt första barn i 32 års ålder nämner vid sidan av orsaker som påminner om de tidigare nämnda också de krav som ställs på kvinnor och män idag. Man ska klara allt. Familj, karriär, utlands-erfarenhet, socialt liv, utbildning nämns som exempel på det man ska klara av. I denna åldersgrupp nämns också allt oftare problemen med att bli gravid. Att skaffa barn för dessa par blir en kostnadsfråga. Detta problem kommer i än högre grad upp bland kvinnor som blivit första-gångsmammor först i 35 års ålder. Någon nämner att det generellt råder stor brist på kunskap om de följder som det kan ha att skjuta på barnafödandet.

Det är färre män som spontant skrivit kommentarer om orsaker till det låga barnafödandet. Men de som gjort det har i stort sett synpunkter som överensstämmer ganska väl med dem som kvinnorna skrivit. Också män som har fått sitt första barn relativt tidigt (före 31 års ålder) nämner ekonomi och att familjen borde ges möjlighet att själv få ta hand om barnen. Ersättningsnivån i föräldraförsäkringen borde höjas och bättre ersättning till studerande som väljer att få barn.

När mannens ålder ökar blir det också allt vanligare att infertilitets-problemen nämns. Samtidigt blir det något mindre vanligt att den ekonomiska situationen nämns.

Vad säger då de barnlösa? Ja, egentligen är det inte så stor skillnad på kommentarerna mellan de kvinnor och män som har barn och de som inte har det. Ett intryck är dock att de barnlösa talar i något mer generella termer än de som har barn. Det är mycket man vill hinna med innan barn är aktuellt. Samhället ställer inte upp och alla nedskärningar bl.a. i barnomsorg och skola har gjort det svårare att ha barn. Arbetslivet är för stressigt, arbetsgivarna kräver så mycket att det inte finns utrymme för barn. Det är svårt för parförhållanden att överleva med dålig ekonomi. Det finns så många alternativa livsstilar idag, som är både accepterade och lockande så man skjuter på barnafödande. Att få barn upplevs som steget in i en annan livsform.